

Konference

Atbalsts jauniešiem ar autismu ceļā uz nodarbinātību

Konference tiek organizēta Erasmus+ projekta youthAUTwork ietvaros

Rīga, 2026.gada 28.-29.augusts

Jaunatnes starptautisko
programmu aģentūra

**Funded by
the European Union**

LATVIJAS AUTISMA APVIENĪBA

Par projektu youthAUTwork

youthAUTwork - Jaunatnes darbs jauniešu ar autiskā spektra traucējumiem nodarbinātības veicināšanai

Mērķis:

- Sniegt atbalstu jaunatnes darbiniekiem, lai veicinātu jauniešu ar autiskā spektra traucējumiem nodarbinātību;
- Izstrādāt praktiskus rīkus, kas ļautu jauniešiem labāk iekļauties darba tirgū.

Ieviešanas laiks – 2025.gada aprīlis – 2026.gada septembris

Partneri no Latvijas, Itālijas un Serbijas

Četri partneri – viens kopīgs uzdevums

Latvija • Latvijas Autisma apvienība

autisma jomas pieredze, jauniešu un ģimeņu perspektīva

Serbija • Neformālās izglītības un mūžizglītības centrs

jaunatnes darbs un neformālās izglītības metodes

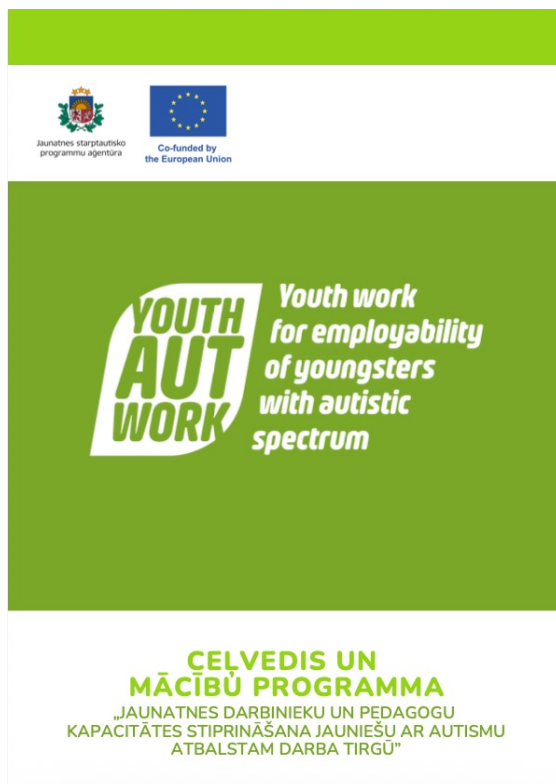
Itālija • Fondazione Don Giovanni Zanandrea ETS

sociālā iekļaušana un darbs ar cilvēkiem ar invaliditāti

Itālija • LINK DMT S.R.L.

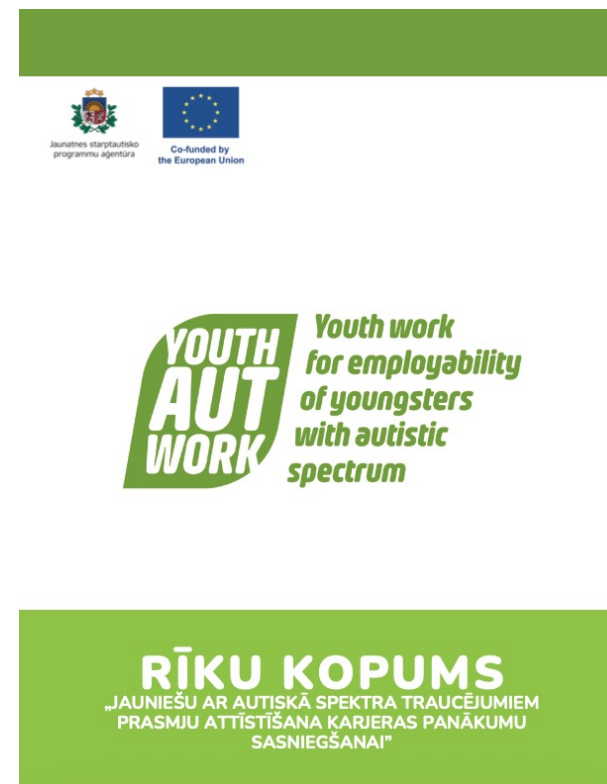
digitālie risinājumi, komunikācija un rezultātu izplatīšana

Divas publikācijas, ko var izmantot praksē

Mācību programma profesionāļiem

Autisms un nodarbinātība, komunikācija, pielāgojumi, karjeras plānošana, darba intervijas, ilgtermiņa atbalsts

Rīku kopums jauniešiem un atbalsta personām

15 darbnīcas - no stipro pušu noteikšanas līdz darba saglabāšanai un izaugsmei darba vietā

Projekta pieeja nodarbinātības veicināšanai

Kā veiksmīgāk sagatavoties darba dzīvei?

Jaunietis

Praktiskās prasmes,
pašizpratne un droša
iespēja izmēģināt darba
situācijas

Atbalsta persona

Konkrēti rīki darbam ar
konkrēto cilvēku — ne
tikai vispārīgas zināšanas
par autismu

Darba vide

Skaidra komunikācija,
saprātīgi pielāgojumi un
gatavība sadarboties

15 darbnīcas – tie nav 15 obligātie soļi

IEPAZĪT SEVI

stiprās puses • personīgais
zīmols • karjeras mērķi

IEEJA DARBA TIRGŪ

CV • intervija • tiesības un
pašpārstāvība

DARBA IKDIENA

komunikācija • komanda •
laiks • izaicinājumi

RŪPES PAR SEVI

sensorā jutība • stress •
pašaprūpe • pārmaiņas

AUGT TĀLĀK

karjeras izaugsme •
sasniegumi • noturība

No darbnīcām var izvēlēties tos rīkus, kas konkrētajam jaunietim ir nepieciešami tieši šobrīd

Sākt ar cilvēku, nevis ar diagnozi

Nevis

Kāds darbs ir piemērots
cilvēkam ar autismu?

Bet gan

Kas šim jaunietim padodas? Kas
interesē? Kas palīdz strādāt?

Stiprās puses

precizitāte • fokuss • prasmes • motivācija

Atbalsta vajadzības

komunikācija • sensorā vide • struktūra •
pārmaiņas

Saderība

uzdevums + vide + cilvēks + atbalsts

Ko var darīt atbalsta persona?

Nelemt jaunieša vietā, bet gan palīdzēt saprast stiprās puses, mērķus un vajadzības

Ne tikai skaidrot, bet arī radīt iespēju izmēģināt, izmantojot lomu spēles, simulācijas, scenārijus

Ne tikai “trenēt jaunieti”, bet arī informēt par nepieciešamajām izmaiņām darba vidē un palīdzēt izprast, kas tiek sagaidīts

Neuzņemties visu atbildību, bet stiprināt pārliecību par sevi: kā pajautāt, precizēt, pateikt par vajadzību

Atbalsts pakāpeniski
palielina jaunieša
autonomiju

Mēs arī skatāmies uz to, kas jau strādā citur

Labās prakses piemēru krājums
(šobrīd noslēguma fāzē):
praktiski piemēri, kas palīdz
ieraudzīt dažādus ceļus uz
nodarbinātību

**Vienu no šiem piemēriem
dzirdēsim no mūsu
kolēģiem no Somijas!**

Darba devēja prakse

Ko var mainīt darba vieta un komanda?

Atbalsta pieejas

Kā jaunietim palīdzēt darba vietā?

Rīki sevis izpratnei

Kā stiprināt sevis izzināšanu un patstāvību?

Latvijas Autisma apvienības projekti

LATVIJAS AUTISMA APVIENĪBA

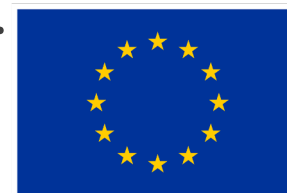
Sadarbības projekti

GameOn

- Inovatīva pieeja, kas izmanto digitālās spēles motivācijas un sociālo prasmju veicināšanai;
- Spēles, kas apvieno virtuālos uzdevumus ar reālās dzīves aktivitātēm, izveide, testēšana un pielāgošana;
- Apmācības speciālistiem, pedagogiem un ģimenēm.

Kopā ar partneriem no Itālijas, Serbijas, Spānijas un Beļģijas
11/2025 - 06/2028

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

ARISE – AI-Powered Accessibility & Career Guidance Toolkit

- Inovatīvs MI balstīts atbalsts karjeras izvērtēšanai un darba meklēšanai;
- Personalizēti rīki un pieejamības funkcijas cilvēkiem ar dažādām vajadzībām;
- Metodiskais ceļvedis un apmācību programma karjeras konsultantiem un darba devējiem;
- Atvērtie izglītības resursi (OER).

www.arise4all.eu

Kopā ar partneriem no Austrijas, Grieķijas, Kipras un Igaunijas.

11/2025 - 10/2027

**Līdzfinansē
Eiropas Savienība**

COMPASS Orientēšanās spektrā:

Visaptverošs interešu aizstāvības ceļvedis un dzīves gājuma karte vecākiem, kuri audzina personu ar autismu, kā arī personām ar autismu

- Interesu aizstāvības rokasgrāmata;
- Interaktīva dzīves gājuma karte;
- Viegli lasāmas šo rīku versijas;
- Atvērtie izglītības resursi (OER).

Kopā ar partneriem no Ungārijas, Beļģijas, Rumānijas un Serbijas.
09/2024 - 08/2026

Finansē
Eiropas Savienība

- Sociālā iekļaušana un cilvēku ar intelektuālās attīstības traucējumiem pilnvērtīga līdzdalība sabiedrībā;
- Rīki izglītotājiem;
- Starpvalstu apmācību kurss;
- Darbnīcas un personīgās fotogrāfiju kolekcijas izveide;
- Foto izstādes.

Kopā ar partneriem no Itālijas un Spānijas.

09/2025 - 11/2026

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Autism-Friendly Cultural Transformation

- Trīs autismam draudzīgi kultūras notikumi – cirka izrāde, orķestra koncerts un pasākums bibliotēkā;
- Visaptveroša metodoloģija un rokasgrāmata;
- Tiešsaistes platforma;
- Plaša izglītojoša kampaņa.

Kopā ar partneriem no Ungārijas un Itālijas.
01/2025 - 2026.gada nogalei

**Līdzfinansē
Eiropas Savienība**

LATVIJAS AUTISMA APVIENTBA

Discover EU inclusion

Dodamies iepazīt Eiropu ar DiscoverEU inclusion

DiscoverEU Inclusion ir programmas *Erasmus+* iniciatīva, kas palīdz ceļošanas pieredzē iesaistīties jauniešiem, kuriem nepieciešams papildu atbalsts.

Mums ir apstiprināti 3 projekti. Sākām pirmajā projektā ar 3 dalībniekiem. 2. projektā 7. un 3. projektā 17 un tagad rindā gaida vēl jaunieši ar autismu, no attāliem reģinoiem, kustību traucējumiem,

Jaunieši bez organizācijas šo iespēju izmantot nevar

Projekta laikā jaunieši:

- paši izvēlas galamērķus un plāno maršrutu;
- iepazīst citas valstis, kultūras un cilvēkus;
- attīsta patstāvību, angļu valodas un budžeta plānošanas prasmes;
- mācās orientēties nepazīstamās situācijās un risināt problēmas.

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

LATVIJAS AUTISMA APVIENĪBA

Jaunatnes līdzdalības projekti

Pārvalde un pieredze “Plecu pie pleca”

Interesešu aizstāvība var notikt dažādi.

Jaunieši kopā ar lēmumpieņēmējiem piedalās:

- darbnīcās
- diskusijās
- sarunās

Svarīgi jaunieši paši darbojās, nav jābaidās no sapņošanas, mēs esam maza valsts un mūsu politiķi ir atvērti komunikācijai

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Svarīgie mirkļi

Kāpēc:

Paldies!

Paldies par uzmanību!